

Universitätsbibliothek Paderborn

**De veneratione || sanctor[um] libri duo Judoci
Clich-||touei. Neoportue[n]sis. excelle[n]tissi-||mi
Parisiensis academiæ Theologi**

Clicthove, Josse

Coloniæ, 1525

VD16 C 4211

Authoritate ueteris ac noui testame[n]ti, simul & sanctorum patru[m]
monstrarri, q[uod] sancti in cœlis orent pro nobis. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36172

LIBER PRIMVS.

uerat militia) munera gratiarum pro aliis, & ea cōsecuti sunt. Igis
tur nūc profligatis oīno hostibus, uictriceq; corona caput ad
ornati, postq; celebres ex prostratis inimicis triūphos, & libe
rius pro nobis poscūt a deo dona, saluti nr̄ae accōmoda, & ea
facilius impetrant. Quocirca & nunc sancti, in ccelis gloriose
coronati, deum pro nobis orant.

¶ Autoritate veteris ac noui testamēti, simul & sc̄tōrum patrū,
monstrari, q; sancti in ccelis orēt pro nobis. Cap. XI.

Nunc aut̄ reliquū est, testimonij sacrae scripturæ,
ecclasticonq; scriptorū receptissimæ apud oēs au
thoritatis, ostendere, q; sc̄ti in ccelis deo cōregnātes,

I pro nobis orones ad eū fundant. ¶ Et primū quidē
ex veteris instrumēti pagina id cōstat, ubi dñs ad Hieremiam

Hiere. iſ ait. Si steterint Moyses & Samuel corā me, nō est aia mea ad
pplm istū. Id aut̄ nequaq; diceref de eis pro illo tpe, q; in placis
do Abrahæ sinu querut duo illi sc̄ti p̄fes, si & tūc nō eent or
are soliti, aut orare nō possent pro uiuētibus. Quēadmodum
nec apte q̄s dixerit, q; si sol & luna orat̄ dñm pro pplō, non
exaudiens ab eo, qm in anima illa corpora, nō p̄nt unq; id mun
ofonis cuiq; p̄stare. Quare ex illis uerbis iſinuat apte dñs, san
ctos illos uitios in trāquillo illo aīaꝝ receptaculo pro aliis ro
II gare posse, aut id facere solitos esse. ¶ Præterea, In scđo libro

z. Machab. iſ Machabæorum scribit̄ Onias summ⁹ Iudæorum sacerdos, uit uirt
ute spectabilis, tū uita defunct⁹, apparuisse Iudæ Machabæo
man⁹ protēdēs & orās pro om̄i pplō Iudeorum. V̄ isus est simul
& alter, admirāda gl̄ia decor⁹, ip̄l̄ Onias in sacro illo spectacu
lo soci⁹, de q̄ ait Onias ad Iudā. Hic est fratrū amator, & ppl̄
Israel, hic est q multū orat pro pplō, & uniuersa sc̄tā ciuitate,

Ibidem Hieremias propheta dei, q tū sc̄tū dñi propheta, lōgo aī tpe
obdormiuerat in dño. V̄ triusq; aut̄ horū pie defunctoꝝ orati
onē nō fuisset tū inanē, id liqdo prodit, qd illico subnectit, ut
pote q extēderit Hieremias dexterā, dederitq; Iudæ gladium
aureū dicēs. Accipe sanctū gladiū, munus a deo, in q deinceps
es aduersarios ppl̄ mei Israel. Orat̄ igis sc̄ti corpe exuti, p no
III. bis, & exaudiunt̄ a deo. ¶ Rursum, Angelus Raphael aperi
ens sacramētu diuinq; benignitatis, circa utruq; Tobiā angeli
co mis

De veneratione Sanctorum.

co ministerio exhibitæ, dixit ad Tobiā seniorē. **Q**uoniam orabas cū Tobia, &
lachrymis & sepeliebas mortuos, & relinq̄bas prandiū tuū, &
mortuos abscondebas p̄ diē in domo tua, & nocte sepeliebas
eos, ego obtuli orationē tuā dñō. **E**a aut̄ orationū nostrā ob
latio, q̄ a sanctis illis spiritibus angelicis fit deo, nōne etiā com
mēdatoria est ea, & supplicatoria pro nobis aī cōspectū dñi
uinæ maiestatis, ut dignēt̄ eas habere acceptas & gratas, & qđ
illis deest, benigniter supplere? Itaq; cœlestes illi, p̄ nobis ex
cubitotes q̄ nunq̄ dormiūt, & custodes nři seduli, nfæq; salu
tis amātissimi, illa nřas orationū aī dei cōspectū oblatione, in
sinuan̄ etiā solicite pro nobis orare. **A**d hæc. In psalmo. 31 **P**salm 31
dicit propheta ad dñm. Pro hac orabit ad te ois sc̄tūs, in tpe
oportuno. **V**bi significat, pro iniustitia homi remittēda, om̄
nē sanctū oratū, cū tēpestiūa fuerit hora, tēpus scilicet uitę p̄
sentis, tēpus p̄cēnitētiæ & respiſcētiæ. **Q**uod si ois sc̄tūs est ora
turus pro aliena iniustitia, certe & sancti in sinu Abrahæ tunc
quieti, & nūc in eterna requie gaudētes, orāt pro iniustitia no
stra ipsoꝝ, q̄ adhuc detinemur in isto probationis nřæ stadio.
Quādiu em̄ hic cōsistimus, oportunū est tēpus, ut alij & potis
sumū sancti, orēt pro nobis deū. **E**x nouo uero testamento, Iohan. 14
apta eiusdē rei hñi testimonia, & primū de Ch̄rō (qui est sc̄tūs
sc̄tor) apd Iohānē discipulis suis dicēte. **E**go rogabo patrem
& alij̄ paracletū dabit uobis. **Q**d iā trāscitus ex hoc mūdo ad
patrē, dixit, atq; post gloriosam suā ascēsionē, idē expleuit p̄
missum. De eodē & Paulus ad Romanos scribit, q̄ etiā inter Roma. 18
pellat pro nobis. Et ad Hebreos, q̄ est accedēs p̄ semetipsum Hebre. 7.
ad deū, semp uiuēs, ad interpellandū pro nobis. **D**emū Iohā
nes in prima sua epistola. **S**ed & si q̄s peccauerit, aduocatū ha
bemus apd patrē, Iesum Ch̄rm iustū, & ipse est propiciatio p̄
peccatis nostris. **C**ū igitur Christus quatenus homo, oret pro
nobis (nā quatenus deus, nřas facilis admittit preces, & eos q̄
pro nobis orant, ueniāq; supplicibus largiſ & grām) nōne idē
præstant & sancti, imitatores tantæ in nos benignitatis eius?
Si nostrū caput in cœlis orat pro nobis, qđni idē facient & ei
mēbra, iā capiti illi indispepara bñr unita? **C**æterū, & idem VII
in membris locum habere, iam ex scriptura depromamus.
Cum.

LIBER PRIMVS.

Mat.15

Cum mulier Chananea a finibus Tyri, & Sidonis egressa, clamaret post dñm, ut sanaret filiā eius uexatā a dæmonio, ei² importunitate p̄moti discipuli, dixerūt ad eū. **Dimitte eā**, q̄a clamat post nos. **Quid aut̄ id p̄m**, q̄ discipuli rogarūt dñm ut eā exaudiret, dimitteretq; exauditā, nobis indicat. **Certe sanctor̄ benignitatē**, pro nřa salute apud deū cōtinue intercedētiū, obnixeq; pertentiū, ut & nos, ad deū & ad eos patrocinia sedulo clamātes, dimittat uoti cōpotes. ¶ **Ad hæc.** In parabo

VII
Lucæ.15

la de sicutinea sterili, apud Lucā descripta, cū paterfamilias dīxisset ad cultorē uineg, q̄ arborē illā iā tres annos infertilē suc cideret, r̄redit illi cultor eius. **Dñe, dimitte illā** & hoc anno, us q̄ dū fodī circa illā, & mittā stercora. **Sane fucus illā**, nos pec catores signat in mysterio, steriles admodū & bonoꝝ operū uacuos, dignosq; succidi leueritate diuinæ iustitiae, ut mittāmur in gehennā ignis. **Cultor aut̄ uineæ, sancti sunt habitantes in domo dñi**, & angeli p̄sides nři, q̄ rigorē diuinæ cēsuræ tēperat suis p̄cibus, orantq; deū supplices, ut adhuc det nobis tēpus p̄enitētiae, q̄ uitā nostrā emendemus in melius, atq; resipiscamus ¶ **In sup**, dñs apud Lucā exhortans nos ad eleemo synā in alios erogandā, ait. **Date, & dabis uobis, mensurā boñā & cōfertā, & coagitatā, & supeffluentē**, dabūt in līnū vīm. **At q̄ mō iñ q̄ hic pauperē degunt uitā, hmōi mensurā tā cumulatā nobis repēdet**: eo certe mō, q̄ ad ccelestia regna hinc trās lati & illic diuities effecti, suffragijs & intercessionib; us apd de um, abūde terrena bñficia in se collocata cōpensabunt, orātes dñm pro salute bñfactorꝝ suoꝝ, eisq; ueniā peccatorꝝ & grām imētrantes. **Orant igit̄ beati, ccelestis curiæ citiæ pro nobis**

VIII.
Lucæ.6

iX ¶ **Adde, q̄ apd eūdē euāgelistā i alio loco**, dñs ad eādē nos uitutē & opus eius exhortās, ait. **Facite uobis amicos de māmone iniquitatis**, ut recipiant uos in æterna tabernacula. **Sed nunqd pauperꝝ** (q̄s hic nobis amicos facimus, subleuātes eos in opia, nřaꝝ diuitiarꝝ erogatione) munus est, nos recipere in domos ccelestes & atria paradise. **Nōne id, solius dei est**, ad mittere inquā defunctos hac uita, in eterna tabernacula. **Sane illud, dei primū est munus, q̄ uitæ & mortis habet imperium** Sed & nřis subleuati opibus, in æterna nos tabernacula recipe redicūt

Lucæ.16

Sapient.11

Deveneratione Sanctorum.

re dicunt, qm̄ suis apud dū p̄cibus nos iuuant, ut demū beatoꝝ cōsortio inseramus. Memores nāq̄ acceptoꝝ a nobis bñ ficioꝝ, ac minime ingratia, dū orant asidue, ut pro collatis in iplos eleemosynis, repēdat nobis habitacula regni cœlestis, at q̄ pro tēporalibꝫ æterna, pro perituriis ppetua, deniq̄ p ca-
ducis ac transitorijs, sempiterno quo pmansura nobis bona te-
tribuat. ¶ Demū, diues ille epulo flāmis gehennalibꝫ crucia X
tus, legi in Luca petiuissē ab Abrahā, q̄ mitteret Lazarus ad
domū patris sui, nunciatū fratribus suis, ut p̄cenitētiā agerent
& nō ueniret ad locū illū tormētoꝝ. Habuiſſe igī uideſ ille,
aliqd boni affectus ad suos, ne in eandē incideret dānationem
(q̄uis & id fecisse censeat a multis, ne eos q̄q̄ dānatione, & p-
sentia apud inferos su⁹ augereſ cruciatus) optasseq; illis bonū,
q̄ p̄cenitētiā ageret. ¶ Si is q̄ ppetuo addictus erat gehēn-
supplicio, alijs potuit optare bonū & petere, multo ualentius
aīæ beatoꝝ, semp bonū alijs & solū bonū imprecant, deūq; in-
tentius orant, ut qđ optat alijs bonū, ipsis elargiat. Perspicuū
est igī, sanctos in celo btōs, orate pro nobis. ¶ Rursum in sa-
cra Apocalypsi describunt uigintiqtuor seniores procidētes XI
corā agno, hñtes singuli cytharas, & phialas aureas plenas
odoramentoꝝ, q̄ sunt orones sanctoꝝ. Et in alio eiusdē libri Apoca. 8
loco, angelo stāti aī altare & hñti turibulū aureū dicun̄t fuis-
se data incēla multa, ut daret de oponibꝫ sanctoꝝ oim sup au-
reū altare, qđ est aī thronū dei. Et ascēdit fumus incensoꝝ de
oponibꝫ sc̄tōꝝ, de manu angeli corā deo Ecce iā tertio noīas-
tas, in illo sc̄tārū revelationū ac uisionū mysticarū, libro ōro-
nes sanctoꝝ. Quas nō recte qs intellexerit, esse tr̄m̄ orones ho-
minū, hic pie & sancte uiuentiū, nā illi, nō torū cōplent sc̄tōꝝ
oim numerū, qñquidē p̄ter illos, & n̄ q̄ cœlestia tenēt regna,
in numero etiā sanctoꝝ hñdi sunt, imo potius, q̄ agentes ad
huc p̄sentē uitā, ut q̄ a sanctitatis integritate nunq̄ ampli⁹ des-
cidere p̄nt, qđ in uiuentibus locū nō habet. Cū igī in loco su-
pradicō, sanctoꝝ oim orones cōmemorauerit B. Iohannes,
constat utiq̄, & sanctos iplos æthereis sedibus receptos, deo
orones pro nobis fundere, qñquidē nequaq̄ indigent, ut pro
seipsis deū orient, ¶ Postremū authoritatibus sanctoꝝ patrū, XII

F idem

LIBER PRIMVS.

idē facile cōprobaſ, ut beati Augustini dicentis in ope de uer
bis apostoli. In iuria est pro martyre in ecclia orare, cuius debe
mus orationibus cōmendari. Et iter idē, loquens de moritu
ro in cōsummatione seculi & tunc purgādo, inquit. Aestimo
eū quasi per ignē transeuntē, saluari meritis & intercessionib⁹

Bernardus cœlestis eccliae, quæ pto fidelibus semp intercedit, donec im
pleat Chrūs in eis. Accedit illi & Bernardus, in sermone de

uigilia apostolor⁹ Petri & Pauli dicens. Qui potēs erat i ter
ra, potētior est in cœlis, an faciē dñi dei sui. Si eīn dū adhuc ui
ueret, misertus est peccatoribus & orauit pro eis, nūc tāto am
plius, q̄to uerius cognoscit miseras nřas, orat pro nobis patrē

q̄a illa beata patria charitatē eius nō minuit, sed augmentauit

Cap. 7 Hieronymus. **E**o etiā tendit Hieronymus supra adductus cōtra Vigilatiū,
exēploq; beati Stephani, Moysi, & Pauli ofidens, sanctos in
cœlis intercedere pro nobis. Oposum sane foret & pene sup
uacuū, Ambrosii, Gregorij, Chryso, cæteror⁹ sc̄tō⁹ patrū
authoritates eadē fulcietes sniam i pñtia afferre. Neq; necessa
riū id nūc uisum est, qm̄ si quibus fuerit cordi eas cognoscere,
diligenti libror⁹ ipsor⁹ lectione, illas habebunt obuias. Prop
tereab his supsedentes, ad alia properamus.

¶ Q; sancti sint a nobis orādi, multiplici rōne, & scripturæ
etiā sanctæ, testimonio ostendi. Cap. XII.

Vm multifaria sit iā monstratū, sanctos ipsos pro
nobis orare deū, reliquū est nunc ostendere, id rō
ni admodū esse cōsonū, & utile nřae saluti, q; sc̄tō⁹
ipsos sedulo oremus, ut ipsi apud dñm intercedant
pro nobis. ¶ Et primo quidē, qm̄ in ueteris testamenti pagina
phibet s̄aepenumero dñs, se uiuentibus cōtulisse aut collatus
esse beneficia, ob defunctor⁹ patrū sanctimonī & bonitatem

Gene, 26 **V**t cū in Genesi dicit dñs ad Isaac. Multiplicabo semen tuū

sicut stellas cœli, daboq; posteris tuis uniuersas regiones has,
eo q; obediēt Abrahā uoci meæ, & custodierit mādata ac
p̄cepta mea, & cæremonias legesq; seruauerit. Et paulo post.
Noli metuere, q̄a tecū sum, bñdicāq; tibi propter seruū meū

Exodi, 3 **A**brahā Rursus cū pplō Israelitico exhibitus erat dñs bñ
ficiū liberationis ex Aegypto per Moysen, se deū Abrahā,
Isaac,